

GAZETA TRANSILVANIEI

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe un an 24 cor.; pe 1/2 an 12 cor.; pe 3 luni 6 cor., pentru România şi streindtate pe un an 40 lei; pe 1/2 an 20 lei.

ZIAR POLITIC NAŢIONAL.

Apare seara, în fiecare zi de lucru.

Redacţia şi administraţia: Strada Prundului Nr. 15. Inseratele se primesc la administraţie. Preţul după tarif şi în volată. Manuscrisele nu se înapoiază. TELEFON Nr. 226.

Un compromis.

— Din prilejul adunării generale a acţionarilor dela „Albina”. —

Deodată şi în nex causal cu raportul ei general asupra anului 1915, direcţiunea „Albinei” a mai prezentat acţionarilor acesteia, întruniţi în adunarea lor generală dela 13 crt, şi o declaraţie pe care a cetit-o, în calitate şi funcţia sa de preşedinte al adunării, d-l Dr. Eusebiu Roşca, primul vicepreşedinte al direcţiunii. Aceasta declaraţie nu era prevăzută în ordinea de zi a adunării generale, dar a fost prezentată în cadrul acesteia şi anume îndată după punctul întâi şi înainte de a se fi deschis dezbaterile asupra punctului al doilea. Cetit în şedinţă deschisă şi publică şi fiind de faţă peste 100 de acţionari: nu mai poate încăpea nici un fel de discuţie asupra faptului, că declaraţia aceasta a fost făcută în plină publicitate!

Nu este şi, aşa cred eu, nu poate fi nici un singur motiv acceptabil, care ar putea împiedeca publicarea textului în întregime al acestei declaraţii în unul din ziarele noastre d. e. în „Revista Economică.”

Dupăce „Drapelul” Nr. 51 ex 1916 a pus în vedere cetitorilor săi că va publica textual aceasta declaraţie, dupăce „Unirea” a vorbit despre această adunare generală aşa cum vedem în „Cuvântul Blajului” din numărul ei dela 16 crt şi în fine dupăce şi „Revista Economică” dela 20 crt publică, în locul textului cetit în adunare, numai un rezumat: este în interesul bine înţeles, al operei de regenerare şi reorganizare în genere şi al bunului început, făcut prin adunarea generală dela 13 crt îndeosebi, ca declaraţia să se publice cât mai curând şi în întregime, aşa cum a fost ea cetită.

Eu pot să afirm însă deja a-cuma, fără nici o teamă de vre-o contestare serioasă şi bazată, că declaraţia din chestiune a fost şi este numai o concretizare stilară, mai mult ori mai puţin izbutită, a unei *transacţiuni*, al unui *compromis*, făcut asupra operei de regenerare şi reorganizare dela „Albina” în urma tratativilor din 11 şi 12 crt

în Sibiu, între acţionarii grupaţi în jurul d-lor Dr. Ioan Mihu şi Anton de Mocsonyi, reprezentăţii la tratativele zise numai prin d-l Dr. I. Mihu, şi între direcţiunea institutului aşa cum era ea compusă şi constituită înainte de adunarea dela 13 crt şi că condiţiile esenţiale ale acestui compromis le-au mai fixat şi alţii!

Reservându-mi ca asupra acestui *compromis* să mai revin atunci şi aşa cum vor cere adevăratele interese generale şi postulatele de îndreptare sinceră şi cinstită a situaţiei de azi, după concepţia pe care am indicat-o şi în articolul meu publicat în preajma adunării generale, concepţie pe care adunarea generală, încât a fost şi este vorba de *fondul* marilor şi grelelor probleme — şi ţin să accentuez că mai mult n'am intenţionat! — încă a verificat-o: fac deastădată numai câteva observaţii şi constatări de înţeles general asupra *compromisului* ca modalitate şi *formă de împăcare* a principiilor, convingerilor şi procedurilor opuse şi ca *act obligatoriu* pentru toţi aderenţii părţilor cari au convenit ca să încheie acest act!

Invoc ca autoritate incontestabilă pe savantul profesor Fr. W. Foerster raportându-mă îndeosebi la valoroasele lui scrieri: „Staatsbürgerliche Erziehung” şi „Lebensführung” (Berlin 1914).

Foerster constată şi probează în mod absolut convingător adevărul, că poate remănea oricine neclintit în propriile sale principii, dar să nu uite nici odată că *ori-şi-ce civilizaţie socială şi politică este întemeiată pe un „modus vivendi” al principiilor opuse*. Raportându-se la cartea despre *compromis* („On Compromis” Londra 1898.) a lăbanului politic englez, liberalul John Morley. Foerster se solidarizează cu *concepţia acestuia că odedă „gradul de civilizaţie socială atârână de gradul educaţiei compromisiului”*.

Nu vreau să mă perd în pădurea teoriilor nici să fac exhibiţii savante, dar, fiindcă noi, intelectuali români din Ungaria, suntem aproape fiecare câte-un „self made-man”: ţin să constat, că scăderile şi neajunsurile pe cari le arată şi le dovedeşte Foerster ca tot atâtea

efecte reale produse de *unilateralitatea şi intransigenţa* firească a acestui soi de conducători ai popoarelor, le-am putut şi le putem vedea — durere! — prea adeseori şi în viaţa noastră socială, culturală, politică şi economică.

Ajunge dacă nu scăpăm din vedere că contra *compromisului* ca *formă de transacţie* şi de împăcare nu se pot ridica obiecţii întemeiate nici din punct de vedere al sociologiei, care este cea mai nouă ştiinţă despre formele convieţuirii sociale, şi nici din punct de vedere al educaţiei civice!

Cu alt prilej am arătat cum fericiţii noştri înaintaşi, întruniţi în *Congresul constituant* naţional bisericesc dela 1868 încă au făcut un *compromis* din care a rezultat frumoasa autonomie a bisericii noastre gr. or. române din patrie. De ce n'am fi putut face un asemenea *compromis*, şi cu privire la opera de regenerare şi reorganizare a „Albinei”?

Lucrul de căpetenie a fost şi este ca:

Singularităţile stipulaţiunii, idei şi intenţiuni, cari formează toate laolaltă, conţinutul *compromisului*, să fie — independent de stilizarea lor afirmativ greşită! — respectate în întregime şi după corectul şi adevăratul lor înţeles; să fie apreciate şi interpretate cu o bunăcredinţă neexcepţionabilă şi apoi înfăptuite în mod absolut cinstit!

Este adevărat, că despre una din stipulaţiuni şi anume despre soarta mandatelor actualilor membrii din direcţiune şi din comitetul de supraveghiere, a scris „Revista Economică”, în ultimul ei număr, aşa fel încât, comparându-se scrierul ei, între altele, şi cu ceea-ce raportează deja „Drapelul”, în acelaşi obiect, s'au stărnit şi se vor mai stărni unele nedumeriri. Considerând însă, că executarea acestei stipulaţii nu este încă actuală şi ţinând seama de faptul, că toate acelea stipulaţiuni a cărora scadenţă a sosit deja, precum a fost d. e. alegerea d-lui Dr. I. Mihu, de membru în direcţiune şi de preşedinte al acesteia, au fost executate *intocmai*: n'avem nici un motiv serios, aşa cred, nici să fim nedumeriţi asupra controverzei ziaris-

tice, care se va lămuri — sunt sigur! — în scurt timp, şi îndeosebi nici să ne temem, că adevăratul înţeles al acestei stipulaţiuni va fi alterat şi cu atât mai puţin să dubităm în executarea corectă şi cinstită a aceleia.

Dr. Nicolae Vecerdea.

Curentul antiromânesc din Rusia.

Agitaţiile presei ruseşti. — Sasnow despre România.—Un comunicat oficial român.

Am semnalat zilele trecute faptul, că presa rusească a început o campanie agitatorică în contra României pe tema încheierii convenţiunilor comerciale cu Germania şi Monarhia noastră.

Această agitaţie, care e în continuă creştere, o confirmă într'un recent articol spărut în „Universul” şi d-l inginer C. Bunescu, care a fost trimis în Rusia de guvernul român, ca să aducă nişte mărfuri şi care s'a reîntors zilele acestea în ţară fără să-şi poată îndeplini misiunea. D-l Bunescu spune între altele că acordul germano-român a produs la Petrograd o adevărată furtună.

„Ruşii — scrie între altele d-l Bunescu — şi după cele mai slabe apărări devin bănuitori şi sunt gata să te condamne. Aşa că, relativ la misiunea noastră, nu se puteau împăca cu ideea că am vândut grâniele noastre Germanilor, că s'au permis contrabandă şi că am încheiet acordul cu Germania.

„Mergeau cu acuzările până a ne atribui infamia că am fi dat numiţilor, caii cumpăraţi dela ei. De aci, vă puteţi închipui, ce atmosferă defavorabilă era contra noastră şi cât de puţine şanse aveam de a fi bine primiţi de ei. Rezultatul demersurilor noastre a fost dar, zero.

„Toată presa rusă, era plină cu denunţuri, de contrabande oficiale române de părtănitura guvernului român faţă de nemţi, de acuzări infame aduse membrilor guvernului şi a Românilor în general.”

Aceloraşi nemulţumiri a dat expresiune şi ministrul de externe rus Sasnow într'un interviu acordat zilele trecute corespondentului ziarului „Journal des Balkans” spunând între altele:

„E drept, că în ultimul timp, opinia publică din Rusia e nemulţumită de România până la un grad oarecare în urma convenţiei comerciale încheiate între România

şi puterile centrale. Această convenţie îşi are rostul ei dacă ţinem seamă de interesele comerciale ale României, dar ea, are şi un *caracter politic*, pentru că face cu puţinţă puterilor centrale, ca să poarte războiul şi mai departe.

Rusia însă nu caută în România piaţă de desfacere, de tîrg noi dorim numai o prietenie loială din partea vecinilor noştri.”

În faţa acestor suspiciuni organul guvernului român „L'Independance Roumaine” a ţinut să publice zilele aceste următorul comunicat:

„În ultimul timp câteva ziare din Petrograd, între cari Novoie-Vremia, s'au făcut ecoul insinuărilor rău voitoare contra României. Nu e de resortul nostru să cercetăm cauzele acestei atitudini nici a spune dacă corespund relaţiunilor ruso-române şi intereselor Rusiei.

Atât timp această campanie nu ţinea decât preocupările economice şi comerciale cari au făcut ca România să ia dispoziţiile necesare după cum a crezut de cuviinţă, noi n'am socotit necesar s'o relevăm.

Dar faţă de unele afirmaţiuni asupra unor fapte şi îndeosebi asupra pretinsei contrabandă ce ar face România cu produsele cari ar fi fost importate din Rusia, ca arama şi caii, este oportun de a pune lucrurile la locul lor.

Dela începutul războiului, noi n'am importat din Rusia nici un kgr. de aramă. Iar în ce priveşte caii, România îşi face remonta artileriei aproape exclusiv din Rusia, de mulţi ani. Nu credem că au voit să afirme că au fost trecuţi, peste frontieră caii cumpăraţi dănuzi în Rusia de ministrul nostru de război.

Înainte de a proceda la însinuări credem că ar fi fost mai simplu şi poate şi mai loial să se fi luat informaţiuni dela autorităţile imperiale ruseşti, competente cari ar fi risipit orice neînţelegeri.”

La răscruci...

I.

Astămpărate dor de vremi apuse,
Prilej de ne-sfârşită suferinţă...
S-a stins, cum nici n'ar fi avut fiinţă,
Frumosul vis, ce-atât de drag îmi fusese!

— Vlăhuţă —

O ultimă şulerătură şi trenul se puse în mişcare. Abia acum îşi depune şi doamna Lucia pălăria şi jacheta şi se aşează pe canapeauă, aruncă o repede privire asupra celorlalţi călători şi apoi se îndreaptă iar către fereastră. Desface o gazetă ce o cumpărase dela un vânzător de ziare şi încearcă să citească. Trudă zadarnică, nici marile isprăvuri alui Hladenburg, nici comunicatele oficiale alui Hôter şi nici eşti-rile zilei — n'o putură linişti. Îşi muşca buzele de dăcax şi însfârşit — aruncă gazeta la o parte.

— Ei, ce să fac? — îşi zise mănoasă, zburăţi gânduri, zburăţi!

Şi gândurile zburară, — peste cinci ani, — când nu era văduvă şi nici măritată. Când acela, pe care-l întâlnise acumă...o, de ce l-a mai întâlnit?...
Atunci isprăvisse cu şcoala şi era fată mare, singură la părinţi. Tatăl ei

era preot într'un sat lângă drumul de fier. Avea o prietară, fata unui proprietar din al treilea sat şi într'o zi călduroasă de Iulie se duse s-o cerceteze. A ajuns în gară de-odată cu trenul şi nu s-a gândit multe, ci s-a urcat şi fără bilet, într'un vagon de clasa a doua. A rămas în coridor, că şi aşa — peste vre-o douăzeci de minute avea să coboare. Veni călăuzul să cercce biletele şi ajunse şi la dânsa. Şi numai atunci a băgat de seamă că...şi-a uitat portofelul acasă...

Nu ştia ce să facă de năcax, roşişe toată până la urechi şi îşi frângea mâinile. Atunci de lângă fereastra vecină se ivi un tânăr elegant, Emil Petrişor, student în litere.

— Pot să-ţi servesc D-voastră? — îi zise şi îi întinse portofelul.

Călăuzul făcu încurând socoteala, o coroană patruzeci de fleri.

— Îţi mulţămesc Domnule, în-gână ea acum stringând mâna lui Emil. Dar... te rog să-mi dai adresa — să ştiu unde să-ţi trimit banii!

— Nu-i lipsă, — replică Emil, — vei avea în curând prilej să mi-i dai personal!

Apoi începură a povesti, dar povestea mal mult Emil, că Lucia nu putea de agitată. —

În Dumineca viitoare Emil s-a dus la ei.

— Am împrumutat D-voarei neşte bani şi am venit acum după ei! — zise el răsând cătră părinţii Luciei.

L'au primit bine şi s'au îmbrăţite-nit. Şi cât a ţinut vara n'a fost Duminecă să nu vină Emil la ei. Prietenia s'a prefăcut în curând în dragoste şi pe sfârşitul verei îşi jurară cel mai mare şi cel mai sfânt amor. Unde eşti grădina cu flori şi pomi înverziti, unde sunteţi cărări înguste şi largi, să spunei voi: câte soapte dulce, câte suspine şi câte jurăminte s'au spus la vara aceea!

A venit toamna şi Emil s'a dus la şcoală, mai avea încă doi ani. Şi acum începură scrisorile, până la Crăciun se făcuse un vray mărisor: un vray de amor şi poezie. Pe Crăciun veni Emil iar la ei, şi... sosiră iar clipele dulci de astăvară. Ba luaseră parte şi la o petrecere şi îşi petrecură tot amândoi.

— Iată o pereche potrivită! — şoptiau memele de lângă păretele salei de joc — şi toată lumea începea a-i socoti ca şi logoditi.

— Aşa-i Lucie, că nici-odată n'o să se atingă iubirea noastră? — îi şoptia Emil în decursul unui vals. Lucia

nu zicea nimic, îi privea numai cu ochi strălucitori şi...îi stringea mâna cu putere...

După Crăciun Emil se duse iar la şcoală şi începură iar epistolele, în toată ziua câte una. Şi...abia le citea cu faţa însorită, atunci era fericită şi i-se părea că vede pe el, cu fruntea lui senină, cu ochii lui albaştri, cu vorbele lui dulci. Dar numai o săptămână ţiau aşa, că dela o vreme încetară scrisorile şi de aci încolo în toată ziua după ce venia posta, Lucia se încuia în casă, lua în mână scrisorile cele vechi ale lui Emil şi plângea.

— Cine ştie, poate e bolnav! — îşi zicea — şi l' scria mereu şi le da servitoarei să le ducă la postă.

Mai trecu o săptămână de chin şi în vremea zste, într'o zi de Vineri o întrebă tată-său aşa în trecăt:

— Ce-i cu Emil, de nu-ţi mai scrie nimic?

Lucia nu răspunde nimic, numai îngâbeni dintr'odată, şi ar fi vrut să scape cât mai curând...

— Aşa-e tinerii din ziua de azi, — relată în sfârşit tată-său. Prostesc pe lats, le fac să-şi zidească palate în aer şi apoi... îşi găsesc altele! Dar tu nu te supără, că Dumnezeu e bun şi ştie toate...

Peste două zile avură oaspeţi, doi advocaţi din oraşul vecin, unul mai bătrân şi altul mai tânăr, dar şi acesta cu vre-o douăzeci de ani mai bătrân ca dânsa. Au mai umblat şi de altădată advocaţi la casa lor, când veniau în sat în ceva comisie. Dar acum au stat acolo toată seara şi se întinse o masă ca niciodată până atunci. Advocatul cel tînăr, Aurel, era vesel şi drăgut, îi dăduse toată seara multă atenţiune şi... îşi petrecuse de minune cu el. La unsprezece ceasuri Lucia se duse la culcare cu mamă-sa iar bărbaii mai rămăseră la poveşti.

A doua zi, dupăce se duseră oaspeţii, părinţii o chemară în casă şi începură a-i vorbi de Aurel. Că e un tînăr de bună speranţă, că a venit cu gânduri serioase şi că pe Dumineca viitoare va veni s'o petească, dar aşteaptă mai întâi să-şi spună şi ea cuvântul. Lucia înmărmuri şi se uita când la tată-său, când la mamă-sa.

— Tată dragă... a zis într'un târziu... dar Emil...

— Emil? — reluă tată-său răsând cu hohot, Emil e bălat încă, abia peste doi ani îşi va isprăvi studiile. Cum poţi tu să te încrezi într'un băiat? Apoi...mai bine un advocat renumit azi — decât un biet de profesor mone...

Români, subscrieţi la al 4-lea împrumut de războiu!

Pacea și atitudinea Franței.

Din Amsterdam i-se depeșează lui „Pester Lloyd“.

Din cercuri londoneze inițiate, chestiunea unei păci apropiate, cum este sulevată de câteva săptămâni de către politicienii englezi, se consideră de absolut fără șanse. Dorința de pace a Germaniei există și în Anglterra tot așa de serioasă. Cu excepția Franței și celi-lalți aliați sunt dispuși a intra în conversații asupra păcii, dacă s'ar lua în acest scop inițiativa din vre'o parte hotărâtoare.

In Franța însă în timpul mai nou s'ar fi format un grup de militari înalți și miniștrii, cari deocamdată fac imposibilă ori ce pace pentru Franța din cauză că ridică pretenziuni, cari exclud ori-ce tratative.

Se naște însă întrebarea până unde Englterea aliații sunt datori să fie seamă de pretenziunile separate ale Franței. Chestia se discută viu la Londra. Părerea este că Englterra, deoarece a intrat în războiu pentru Franța, are și libertatea de a hotărâ când să fie sfârșitul războiului.

Dictatura militară franceză nu se poate aplica asupra Englterei. Timpul a sosit, ca ambele părți să fie întrebate că la ce să mai poate s'ajunge?

Operațiunile militare germane.

Buletinul oficial pe ziua de 24 Mai.

Pe câmpul de operațiuni dela vest.

La sud-vest dela *Givenchy* forțe puternice engleze au atacat de mai multe ori noile noastre poziții, dar numai câțiva oameni au pătruns în ele și au căzut în luptă de apropiere; altcum toate atacurile au fost respinse cu pierderi foarte mari pentru Englezi.

La *Hulluch* și *Blairville*, spre sud-est dela *Nouvion*, la nord-vest dela *Moulain sous Touvent* și în regiunea la nord dela *Prunay* au eșuat întreprinderi slabe de atac ale Francezilor.

La stânga dela râul *Maas* prin foc de infanterie și de mitralieze am respins ușor o ieșire dușmană la marginea sud-vestică a *indâimiei „Mort Homme“*.

Trupe din Turingia au luat cu asalt satul *Cumieres*, situat nemijlocit lângă *Maas*. Până acum ele au făcut prizonieri peste 300 Francezi.

La ost dela râu dușmanul și-a repetat atacurile sale violente în regiunea dela *Douaumont*, dar a suferit în focul nostru cele mai grele pierderi. Terenul pierdut transitoriu regimentele noastre viteze l-au recâștigat aproape de tot și au făcut aici peste 550 prizonieri. Luptele sunt în curgere, împreunate cu foc foarte viu de artilerie din ambele părți.

La ost și sud-est.

În regiunea dela *Palkarn*. (spre sud-est dela *Riga*) trupele germane

au alungat pe Ruși din un tranșeu situat între cele două linii; 68 prizonieri au ajuns în mâinile noastre. Pe celălalt front nu s-a petrecut nimic de importanță.

Câmpul de operațiuni din Balcani.

Situația e neschimbată.

Ofensiva noastră contra Italiei.

Un ordin de zi al arhiducelui Frideric. — Retragerea iminentă a armatei italiene. — Voci de presă.

Implinindu-se în ziua de 22 Mai un an dela declararea războiului cu Italia generalisimul armatei austro-ungare, arhiducele Frideric a adresat armatei un ordin de zi, în care resumează ținuta vitează a armatei noastre contra Italianilor. Ordinul de zi se termină cu următorul apel de îmbărbătare:

„Soldați dela frontul sud-vestic! Nu uitați în decursul luptei, că Italia poartă vina la prelungirea acestui războiu. Nu uitați jertfele în sânge cari ne-au costat. Liberați patria voastră de agresori și creați Monarhiei și la sudvest granița, de care are lipsă pentru siguranța ei în viitor.“

Ziarul „Baseler Anzeiger“ ne comunică din Roma:

„Presa italiană începe deja să pregătească poporul la retragerea probabilă a armatei italiene. Cu deosebire „Giornale d'Italia“ se ocupă cu această chestie.“

Din Lugano se anunță:

După o știre telegrafică în Italia neliniștea crește. Ziarele cer publicului paciență și încredere în conducerea armatei. Publicul însă are temere, că rapoartele oficiale nu spun întregul adevăr. „Tribuna“ cere publicarea rapoartelor statului major austro-ungar pentru împrăștierea șvonurilor rele puse în circulație.

Voci de presă române.

„Viitorul“ scrie:

Apărarea austro-ungară a fost formidabilă. Celebrele obuziere de 305 cm. și-au dovedit și cu acest prilej efectul. La toate aceste se mai adaugă experiențele soldaților din Tirol, cari s'au luptat vitejește în Carpați. Actualele lupte din sudul Tirolului au adus trupelor austro-ungare succese însemnate.

„La Politique“ remarcă cum Italianii au fost puși în defensivă prin ofensiva austro-ungară, ceiace a provocat în Italia cea mai vie neliniștire. Deși nu s'a întâmplat ceva ireparabil, dar incontestabil rogiurile s'au schimbat. Succesul Austro-Ungarilor întrece tot ce s'a ajuns până acum. Trupele Arhiducelui Carol Francisc Iosif înregistrează o victorie pe pământ italian. Prin aceasta s'a făcut o mare spărtură în liniile de fortificație itale.

„Steagu“ și „Moldova“ fac contemplări la fel asupra ofensivei austro-ungare și reliefează cum jertfele Italiei în acest războiu nu au fost mici, însă zadarnice.

Comunicatul Höfer.

Buletinul oficial pe ziua de 24 Mai.

În nordul monarhiei și pe Câmpul de operații din Balcani.

Nu s-au petrecut evenimente mai importante.

La granițele italiene.

La nord dela *valea Sugana* trupele noastre au ocupat coasta dealului dela *Salubio* până la *Burgen (Borgo)*. Pe coasta de graniță la sud dela vale dușmanul a fost alungat de pe muntele *Kempel*. Mai departe dela sud Italianii mențin înălțimile la ost dela *Val d'Assa* și teritoriul fortificat dela *Asiago* și *Arsiero*. Fortul panterat *Campolongo* e în mâinile noastre. Trupele noastre s-au apropiat și mai mult de *Val d'Assa* și de *valea Posina*.

Dela începutul atacului nostru am făcut prizonieri 23400 Italiani între cari 524 ofițeri, și am capturat 254 tunuri, 101 mitraliere și 16 aruncătoare de mine.

În sectorul platonului dela *Doberdo* luptele de artilerie au fost din când în când violente. La *Monfalcone* a fost respins un atac dușman.

Una din escadrelle noastre de aviație a aruncat bombe asupra stațiunii *Per la Carnia*.

La evacuarea localităților teritoriului nostru din partea dușmanului se pare că și o parte a populațiunii italiene merge cu el. Oamenii cari își părăsesc astfel patria lor, vor fi supuși pedepsei dreptului penal.

Generali de divizie Höfer, locțiitorul șefului de stat major.

Rezultatul împrumutului al 4-lea de războiu.

Martii a expirat termenul pentru semnarea la împrumutul al patrulea de războiu. După informațiuni sigure și acest împrumut a atins cifra de 2 miliarde coroane. „Pester Lloyd“ e informat că numai la cele 27 bănci din Budapesta s'au semnat 15347 milioane coroane.

În Austria a atins împrumutul de războiu suma pe 4 miliarde.

O nouă dovadă despre puterea financiară a Monarhiei noastre.

În jurul unei decorații.

Cu privire la știrea unor ziare bucureștene că d-lui Take Ionescu i s'a retras de guvernul austro-ungar cordonul „Coroanei de fere“, în urma căruia fapt d-l T. Ionescu a și reînnoțat această decorație, — legătuinea austro-ungară din București publică următorul comunicat:

„Mai multe ziare au publicat știrea cum că ministrul Austro-Ungariei ar fi cerut d-lui Take Ionescu să restituie decorațiunea sa austriacă.“

Această știre este inexactă ministrul Austro-Ungariei ne făcând nici un demers în acest sens.

De altfel un asemenea demers n'ar fi putut fi efectuat fără ordinul guver-

nului Imperial și Regal și fără a fi avut recurs la intervenția ministerului regal român al afacerilor streine.

Wilson și pacea.

Reprezentantul lui „Newyork World“ Wiegand publică în „Lokalanzeiger“ din Berlin următoarea depeșă:

„Wilson a spus în vorbirea lui de Sâmbătă, că se apropie timpul, când America va avea să-și ofere serviciile pentru mijlocirea păcii.“

„Războiul — zice Wilson — a ajuns la un punct mort și lucruri ce nu se pot stăpâni prin forță, trebuie să fie tranșate prin consiliu.“

Din Berlin se comunică cu data de 24 Mai:

În raportul bursel se face următoarea constatare:

Știrile din America, în care se vorbește pentru prima oară de o intermediere a păcii, au făcut o bună impresie la bursa de aici. În valorile de războiu și de înarmări, cari sunt până acum preferite, s'au făcut mari oferte, pe când interesul pentru așanumitele valori de pace a fost mai mic. Aceasta se explică cu valorizarea exagerată de până acum a valorilor conjuncturilor de războiu.

Pentru „Orfelinatul U. F. R.“

— Acțiunea d-șoarelor române. —

Brașov, 25 Mai n.

Duminecă s'a început organizarea domnișoarelor brașovene pentru acțiunea în favoarea „Orfelinatului Uniunii fem. rom.“ La 11 ore a. m. s'au prezentat în localul gimnaziului Doamnele din Comitetul Reuniunii brașovene: *Maria B. Baulescu* președinta „Uniunii“, *Virginia A. Vlaicu* casiera „Uniunii“, *Tinca N. Bogdan*, *M. Dr. Moga*, *M. Dr. Sura* și domnișoarele *Lia Dima*, *Tani Saftu*, *Leni Prișcu*, *Branișca Virgilia*, *Tulia Găvrus*, *Nina Ilasievici*, *Anicuța Damian*, *Valeria Lupan* și *Dr. C. Papuc* secretarul „Uniunii“.

La invitarea călduroasă a Dnei președintă *Maria B. Baulescu*, domnișoarele primesc cu plăcere să se angajeze, colectante pentru Orfelinat.

După mici discuții domnișoarele își impart raionul de colectare astfel:

În *Cetate*: d-șoarele *Tulia Găvrus* și *Nina Ilasievici*.

În *Brașovul vechi*: D-na *Dr. Miși Sura* va organiza pe domnișoarele colectante acolo.

În *Șchei*: D-nișoara *Tani Saftu* va organiza pe domnișoarele acestui suburbii.

Toate domnișoarele colectante vor primi câte un bloc pentru de a introduce pe membrii și taxele lor lunare sau anuale. În schimb pentru această muncă voluntară, domnișoarele colectante vor deveni *membre binefăcătoare*.

Începutul s'a făcut la sediul „Uniunii“. Speram ca și în alte centre domnișoarele să se organizeze după exemplul celor din Brașov. Așteptăm *întoarcerea tuturor domnișoarelor* la această operă măreață, pe care femeile române voiesc s'o înalțe neamului nostru.

ȘTIRI.

25 Mai n. 1916.

† *G. I. Nica*. Veneratul comerciant român brașovean *G. I. Nica* a încetat din viață azi noapte în spitalul civil din loc în urma unui trist accident. Eri după amiază pe la orele 4 volind să treacă linia tranșalului vis-a-vis de cafeneaua Berlin și neobservând că tramvaiul s'a pus în mișcare a fost lovit de mașină și ajungând sub roțile tramvaiului l-a fost fracturat un picior. Fîind dus de urgență la spital, medicii l-au amputat piciorul. În urma înaintatei vârste — regretatul *G. I. Nica* avînd 88 ani — n-a putut suporta urmăriile narcozel și ale leșurilor interne, și a încetat în decursul nopții din viață.

Accidentul trist, căruia a căzut victimă bătrînul comerciant român, produce pretutindeni regrete. Odiinească în pace.

Rămășițele pămîntești ale regretatului defunct vor fi transportate mâine, Vineri, din spitalul civil dinloc la orele 5 p. m. în casa rece din cimitirul gr. or. român din Groaveri. Inmormântarea va avea loc Sâmbătă la orele 4 p. m.

Examenele elevelor din Internatul-Orfelinat al Reun. fem. rom. din Brașov, vor avea loc Duminecă în 15/28 Maiu, la 3 ore p. m. în grădina Internatului. Toate On. membre precum și toți sprijinitorii școalei sunt invitați să ia parte.

Comitetul.

Serbare școlară. Măne, Vineri în 13 Maiu v., în caz de timp favorabil, școalele primare centr. române de băieți și fetițe din loc vor ține, la „Pietric“, serbarea pasărilor și pomilor, la care sunt binevazuți toți prietini și binevoitorii școalei. Plecare la orele 8 a. m.

Distincție. Ni se scrie: *D-I Victor Ciungan*, sergent voluntar în regimentul de honvezime 21-lea în 14 Maiu a fost decorat cu medalia de argint de clasă II-a. Înaltul Ministru Ungar de Honvezime cu ordinul 126.832 — 26 — 1916 pentru eroismul dovedit pe frontul rusec l'a avansat la rangul de cadet. Bravul tiner e harnicul vice-notar din Tohanul-vechi, fiul fostului preot în Tâmpăhaze-Ujfalau și Boos, a lui Ilariu Ciungan.

Dela Comitele suprem al comitatului nostru, contele *Sigismund Mikes* se comunică următoarele: Acel econom, cari au livezi de coști, mai mari de 10 holde, și cari îndeplinesc serviciu militar în interiorul țării, își pot înainta până la finea lunii curente la oficiul comitatens cererile lor pentru concediare pe timp de 4—6 săptămâni.

Mișcarea populației Ungariei în luna Martie. În luna Martie a. c. au fost încheiate în țările coroanei ungare 5589 căsătorii. S'au născut 31.459 copii, au murit 44.953 persoane, se constată adevărat o dereștere a populației cu 13.482 suflete, față de 14.845 în Februarie. Numărul copiilor morți înainte de-a implini un an este 7844.

Aviz. Onorații noștri abonați, cari sunt în întârziere cu plata abonamentului sunt rugați a-și achita sumele ce restază cu posibilită urgență, ca expediarea ziarului să li se poată continua nealterat.

Administrația „Gazetei Transilvaniei.“

Dați mici contribuiri anuale pentru Orfelinatul Uniunii femeilor rom. din Ungaria!

Contribuirile sunt a se trimite prezidentei „Uniunii“ d-nei *Maria B. Baulescu* Brașov.

Vapoare scufundate. Biroul Reuter comunică din Paris: Vaporul francez „Myosotis“ din Fecam a fost scufundat de un submarin austro-ungar. Echipajul a fost debarcat.

Din Lugano se anunță: Vasul cu pânze italian „Fabricotti“ și bricul italian „Eirminta“ au fost scufundate.

De unde derivă numirile ghitelilor? Cuvântul „bombă“ vine din grecește, unde termenul înseamnă o detunătură puternică. Granata e luată din latinescul granum, adică grîunțe de grâu. De aci derivatul granus ceiace înseamnă: compus din grîunțe. Bombele încă erau umplute cu grîunțe de praf de pușcă. Șrașnela și'a primit numele după inventatorul englez colonelul Shrapnel (1803). Torpedo sau Torpila e numele unui pește a cărui formă s'a aplicat proiectilelor submarine. Torpedo e un cuvânt latin, care înseamnă paralizia forței vitale. În sine ghiulea e un cuvânt turcesc (Çuğle) și înseamnă un glob de fier ce să svărie cu tunul, va se zică termenul sinistru cu bomba.

Mărcile republicei irlandeze. Se pare că surecciunea irlandeză a fost pregătită până la toate detaliile ei. Aceasta o dovedește și farea unei mari cantități de mărci postale confecționate în culorile naționale irlandeze (verde—alb—portocaliu) și purtând deviza: „God save Ireland“.

Noaptea următoare o petrecuse fără să poată închide un ochiu. Un plîns necontenit, o perină udată de lacrimi, asta l-a fost partea toată noaptea.

— Nu, Emil, nu, nici-o dată... își alcea mereu... și mai mult nu putea sice că o îneca iar plînsul.

Ziua următoare s'a sculat târziu de tot, abia cătră amiază, dar nu-și putea da seamă: a dormit ori nu?

— Bine, Lucie, fie cum vrei tu, și zise tatăl său venind în casă. Dar un lucru nu trebuie să uști: că noi suntem răspunzători înaintea lui Dumnezeu pentru tine. Imi pare că Emil nu vrea să mai știe de tine și așteaptă numai prilejul să-ți zică cel din urmă adio... Tu ești prea tineră încă, nu știi ce plătește bărbății... — Nu se poate, tată dragă, nu se poate să fie Emil așa... zise Lucie cu glas aproape stins... — Vom vedea! — zise iar tatăl său — scrie-i chiar azi... și dacă el va declara solemn că nu te va părăsi nici-o dată — atunci — fie! Măcar că... eu nici atunci nu m'aș încrede... — Lucie l-a scris așa cum îi dictase tatăl său. Și acum aștepta în toată ziua răspunsul. Și zilele treceau una după alta dar posta nu-l mai aducea nimic. Venise Dumineca și... acum numără clipitele cari mai erau până la sosirea postei.

— E bolnav de sigur scumpul meu, gândia—și își ștergea mereu ochii de lacrimi.

Pe la unsprezece ceasuri intră o trăsură în curte, erau cei doi advocați de azi l săptămâna. I-a condus în casă și a petrecut în societatea lor până a venit tatăl său dela blaserică. Abia atunci se putu furișa să vadă: ce-l cu posta? Și posta venise și îi aduse scrisoarea dela — Emil. O desfăcu repede, cu mâinile tremurînde și o citi:

„Dragă Lucie, scrisoarea ta m'a pus în umire. Eu dragă... nu pernelesc nimic și... n'am drept să-ți poruncesc nici ție... să nu uști să mă chemi și pe mine la ospăț. Multe complimente iubitorilor tăi părinți. Emil“.

Abia putu citi până în capăt. Apoi... a început a zîmbi... și... era în culina... a aruncat scrisoarea în foc. Își tocni o suviță de păr ce-l se lăsase pe obraji și intră în casă la ospăț. Gîndial că toată lumea e a el, atât de bine își petrecu cu Aurel și... p'ste patru săptămâni... se făcu nuntă.

Cu Aurel o duse foarte bine. Era om de-o bunătare rară, își iubea femela la nebunie și îi iubea și Lucie cu toată dragostea inimii sale. Avuseră o fetiță dragălașă și nu le lipsea nimic, nimic. Când își aducea aminte de Emil rîdea de nebunia de odinioară și mulțamia lui Dzeu, că a

rînduit lucrurile așa cum le-a rînduit. La vre-o trei ani după cununia auzise că Emil fusese numit profesor la un gimnaziu, dar altceva nu mai auzise despre el.

Veni războiul și Aurel se duse ca ofițer pe câmpul de luptă. Acum o jumătate de an a murit moarte vitejască și... era să moară și ea... Numai ochii cei blăzezi, frumoși, ai fatței, o făcură să-și recapete curajul. De-acum își petrecea timpul în rugăcini pentru Aurel — și singura ei fericire era când își strîngea fetița la sân. De două săptămâni o lăsase la „moșu“ și la „bunica“ și acum tocmai mergea să-și-o aducă iar acasă.

Și când colo... la gara de unde plecase, a întâlnit pe Emil, în uniformă de ofițer—și-a dat mâna cu el...

Trenul se oprește și Lucie coboară. „Bunica“ așteaptă la gară cu fetița în brațe. Se îmbrățișează și apoi aleargă la trăsură. Fetia sbură în brațele mamei sale. Și Lucie o legănă încet pe genunchi, se spăcă la urechea ei și îi șopti:

— Nu, inger scump, — eu pe tine nu te-oi părăsi nici-o dată și eu... imi voi și ținea cuvîntul...

Septimiu Popa.

(Va urma.)

ele au fost confiscate de către autoritățile engleze.

Joffre despre Hindenburg. Din Berlin se anunță:

»The Californian Democrat« publică o convorbire a gazetarului american Heath cu Joffre, despre Hindenburg. Joffre a spus: Este o eroare să se pretindă că Hindenburg a fost favorizat de soartă. Dimpotrivă. Când a luat comanda supremă, situația nu era de loc de învidiat. El se găsea în fața unor forțe rusești covârșitoare, extraordinar de bine înarmate și animate de spiritul de ofensivă.

Singurul noroc mare al lui Hindenburg a fost că dânsul nu s'a lăsat loșel în hotărârile sale de greutatea maselor ce-l asaltau, ci a aplicat tactica pe care ori-care comandant chibzuit trebuie să o aplice, adică divizarea armatei dușmane și nimicirea fiecărei fracțiuni în parte. Pentru aceasta se ar desigur nervi tari și dânsul i-a avut.

Marile sale succese se datorase atât faptului că dânsul a știut totdeauna să aplice forțele adversarului la adevărata lor valoare, cât și calităților sale strategice. El nu și-a făcut dușii asupra adversarului. Atenția lui a fost mereu îndrețată spre inamic, a supravegheat și a ținut seamă de toate mișcările acestuia, nu s'a lăsat atras în luptă când momentul și locul nu erau favorabile, s'a priceput să pareze cu măiestrie atacurile și asemenea unui dușelist abil, el s'a retras de multe ori spre a înainta apoi cu o putere covârșitoare, și în mod considerabil.

El nu este solavul nici unui princip și nici unui sistem, hotărârile necesare le trage imediat din situația în care se află și realizează cu o energie rară ceea ce dânsul a recunoscut că e bine.

I-au fost de mare ajutor și excelenții săi soldați, cari aveau pentru dânsul o iubire pătimate și o încredere curată. Un bun comandant are totdeauna buni soldați. Nici odată un comandant bun nu a învins cu trupe proaste. Dar și cu trupe bune un comandant prost a fost bătut.

In amintirea iubitorilor răposaților. Doamna Elena Anton n. Maxim din Sibiu, a binevoit a dăruî cor. 540, într-o vecinicie odihnă a iubitei sale mame Paraschiva Maxim, văduvă de Jude r. la fondul »Azului-orfeinel« al Reuniunii române de înmormântare din Sibiu. Comuna bisericăscă Sadu, în loc de cunună peritoare pe cosciugul bine meritatului fostului ei parohian Constantin Popovici, notar p.n., a dăruî cor. 10 la fondul Episcopului Nicolae Popea pentru masa învâțăcelilor muresiași, al »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«, iar cumătrul decedatului, dl Ioan Tatu, comerciant, a dăruî pentru acelaș scop tot cor. 10. Pentru prios, implorând odihnă lină decedaților, exprimă sincere mulțumite prezidentului Reuniunii amintite Victor Tordășianu exactor consistorial.

Japonezi contra comerțului german. »Neue Zürcher Zeitung« anunță, că »Japan Times« publică o listă neagră a acelor firme japoneze, care lucrăză pentru firme germane. Ziarul gășteaptă o interdicție a comerțului german în Japonia și denuță banca germană din Jokchama.

Bursa din București a avut alături surori foarte urcate în urma știrii că Banca Românească și-a sporit capitalul la 50 milioane.

Apollo-Bio. Azi, Jol, și mâne Vieri prima serie a grandiosului film american: »Aventurile unei princese a solariilor« în 6 acte; partea primă: Introducerea 1 act; partea a doua: Catastrofa în aer, 2 acte; partea 3-a: Noaptea de groază, 3 acte. Pe lângă acest film: Industria Abaco pe insula Ceylon (Vederi), feministele la lucru (umor) Teddy drăguțul (Comedie în 2 acte). Sâmbătă și Duminecă Serată Nordisk luni și Marți a doua serie a princese solariilor.

Institutul grafic Anca din Gherla Zamosujvár ne anunță, că a preluat fabrica cea mai veche și perfect asortată cu vestiminte și tot felul de recuzite bisericesti (cruce, potire, prapori etc). Stimații noștri preoți sunt rugați, ca să îndemne pe credincioșii noștri spre a procura pe seama bisericilor astfel de vestiminte și recuzite. Numurile de față, când credincioșii români să strâng mai mult ca oricând în jurul sfintei biserici, căutând mângăiere și întărire, sunt cele mai potrivite pentru a face astfel de daruri pe seama bisericii pentru reînnoirea și înfrumusețarea ei. A celor plecați în rășolu sau pentru pomenirea de veci a celor căzuți pe câmpul de onoare.

Institutul grafic Anca trimite, la cerere, grabnic, mostre în indicarea prețurilor, apelând în scopul indicat la sprijinul onoratei noastre preoțimii.

Stipendiu pentru un fiu de econom.

— Concurs. —

Cu dorința de a face cu putință unui tânăr, fiu de econom din comitatul Sibiu, să cerceteze școala economică din Mediaș, subscrișul comitet este hotărât să dea din averea Reuniunii un stipendiu, adică să supoarte cheltuielile de câte 40 cor. lunar, până în fine rășolul, iar după scăderea scumpetii, suma ce se va cere, pentru întreținere (vîpt sau mîncare, evartir sau locuință și celelalte), apoi câte 10 cor. la semestru (pe 6 luni) sau în total 20 cor. la an pentru folosirea obiectelor (uneltelor), mobilierului etc., cum și 24 cor. la an drept didactur (taxa de înscriere etc). Stipendiu se dă pe anul școlar 1916/7 și pe următorii 2 ani școlari, adică până la absolvire, dacă tînărul va dovedi sporul. Cursurile se încep la 1 Septembrie 1916.

Dela tînăr se cere să aibă vârsta de cel puțin 15 ani, să fie robust și sănătos, să fi fost împărțit de învățătură până la vârsta de 14 ani și să fie absolvat cel puțin școala poporală (elementară).

Doritorii de a urma cursurile școlii din Mediaș, cu ajutorul descris mai sus, să înainteze subscrișului comitet până la 1 Iulie n. c. o cerere în acest scop, scrisă cu mîna proprie, la care să aibă: 1) Cartea de botez. 2) Atestatul medical despre vaccinare (altoiore). 3) Atestatul despre clasa ultimă (din urmă) școlară. 4) Atestatul de moralitate dat de comuna politică și vidat de oficiul parohial. 5) Declarațiunea-învoire a părinților, că sunt favorabili ca petentul să urmeze timp de 3 ani la școala economică din Mediaș și că se obligă a supoarte cheltuielile cu îmbrăcăminte și celelalte cum și de a înapola Reuniunii cheltuielile pentru caz, că tînărul ar părăsi din vina lor școala. Dacă la cerere se aibă atestatul de sărăcie al comunei politice, atunci se la cerere nu trebuie timbrate.

Comitetul va vota stipendiul încă înainte de începerea anului școlar și va face ceea ce lipsă ca tînărul stipendiat să fie primit la timpul său în școală.

Cum școala din Mediaș este școală pregătitoare pentru școlile mai înalte economice, comitetul va sări în ajutor petentului absolut cu bun succes al acestei școlii, să urmeze eventual și la alte școlile economice mai înalte.

Cărturărimea noastră este rugată a aduce la cunoștința obștei condițiunile din acest concurs.

Sibiu, 17 Mai 1916.

Comitetul central al Reuniunii române de agricultură comitatul Sibiu. Pant. Lucaș Victor Tordășianu prez dent secretar.

Soldații noștri pentru Orfelinatul român din Sibiu.

La colecta d-lui medic Dr Ștefan Albu între soldații bolnavi din Bistrița de C, 237.58 chitată în anul 96 al »Gazet. au contribuit.

Câte 10 cor.: med. Titus Siavoacă Pavel Galau Stegarul Traian, Chirilean.

Câte 8 cor.: Voluntar Mureșian Gavrilă.

Câte 5 cor.: Corporal Baga Moses.

Câte 4 cor.: Voluntarii Dascal Ioan și Iosif Hosszu.

Câte 2 cor.: Infanterist Teodor Cosma, corporal Márton Istvá, Mistrice Simion, Ciolan Clementie, Domide Simion, plutonierii Spaius Vasile, Trifan Gavril, Jelar Ilie, fruntaș Bosbus Teodor, Pop Petre, Muntean Dumitru, pluton. Schuller Sal. voluntarii: Longin Traian Borgovan Mihaila, Belciug Pompei, cadet Victor Epurean, med. Ionel Scridon, primbuțătar Teodor Sava; Spitz Iosif, Sütő Ion, Rus Atanasie Simhrac Izrnő.

Câte 1 cor. 80 fl.: plutonier Cionca Ioan.

Câte 1 cor.: Herman George, Androche Vasile, Moroșan Gavrilă, Bria Nicolae, Corbu Traian, Gorcea Gavril, Bernitan Teodor, Komadi Ferencz, Nagy Ferencz corp. Szász Iános, Coroi Dumitru, Arcaș Alex., fruntaș Iies Octav., Sevestem Varolomelu, Bitó Mihai, Neamțu Ion, Pop Anisie, Scurtu Ștefan, corp. Vasile Stolcz, Etes Geza, Pop Dumitru, Wemberger N. N. Hoktrager Tomas, Schlecht Iohann, Ungar Michael, Cocșan Ciril, Pop Tanase, Valda Gavrilă, Rotund Iisie.

Cu 10 fleri pînă la 1 coroană au contribuit pe același listă încă 428 soldați a căror nume din lipsă de spațiu regretăm a nu-i putea publica.

Convocare.

Membrii Reuniunii de înmormântare din Zărnești se convoacă la adunarea generală ordinară pe Duminecă la 4 Iunie 1916, 2 oare după amiază în localul școlii gr. or. române.

Lucrările adunării generale sunt cele statorite în § 11 ale statutelor. În același zi după Sf. Liturghie se va face un parastas întru pomenirea membrilor răposați.

Zărnești, 23 Mai 1916.

Dr. Iancu Meșanu, director.

Bibliografie.

A apărut:

»Cultura Creștină« anul VI. Nr. 9. din 1916, revista profesorilor de teologie din Braș, cu următorul cuprins deosebit de bogat și de variat: Senior: al patrulaș imprumut intern de rășol. Dumitru Neda: Ostind epistolale sf. Ignatîu Antiohenul (Gânduri vechi și totuși noue) (II Articol final). Ștefan Tășledanu: Din viața și activitatea primului episcop sufragan român din Oradea-mare, Meleștie Kovács. (Tulburările din 1751—4. »Craul Românilor«) (I). Gheorghe M. Pteancu: Câteva ref. xii la planurile instrucției catetice elementare. Însemnări: Fundațiunea pentru ajutorarea ziaristilor români din Ungaria (Dr. Alexandru Rusu). Cronică: Inaugurarea școlii industriale române din Legoj (sr.) Reforme calendaristice (ar.) Dintr'un raport al vicariului apostolic Dr. E. Bjelek (ar.) Cronică rășolului (sr.) O foarte laudabilă hotărâre a conferenței de primăvară a consiliului episcopesc maghiar (r.) Cărți și reviste: Adolf Harnach. — Dr. Gh. Comșa, Monah-mul, idealurile și istoria lui (sr.) »O teanul« (r.)

»Hora« cea mai nouă piesă muzicală pentru pian, compusă în stil concertant, muzică modernă cu motive naționale, de tînăr Laurian Nicorescu, care înainte de izbucnirea rășolului a fost elev distins a cursului de cant și compoziție la academia din Viena. Hora se estinde pe 6 pagini și se poate procura numai dela preotul Ioan Nicorescu în Curtici (Kürtös) comit. Aрад, prețul 3 coroane plus 20 fleri porto.

Acțiuni Albina se caută spre cumpărare

Adresa cumpărătorului la administrația ziarului

In arândă se dă

pe Câmpie, în nemijlocită apropiere de calea ferată, în comitatul Clujului, pe teritoriul comunei Nagy Nyulas (Milașul mare) o proprietate de 300 jugăre catastrale constătoare din pământ arător de I-a clasă, livezi și locuri de fânăș măiestrii.

În caz de lipsă se pot preda — după învoială — și recvizitele de economie, cară și pluguri.

Pe moșie se află o locuință constătoare din 5 odăi; odăi pentru servitorime și edificile corăpunzătoare economice. Proprietatea se poate lua în primire oricând, începând cu 1 Septembrie a. c.

Informațiuni se pot lua dela proprietarul Szörtsey Gábor, în Nagynyulas (Oficiu de poștă și telegraf, precum și gară se află în loc). 1—6

Pentru corespondență maghiară-germană română-germană

se caută câte o comptoaristă dexteră cu scrisoare bine legibilă și cu bune recomandări. Post fix într'o localitate mică din Croația. Ofertele cu atestate în copii, fotografiile și indicarea pretenșiunilor de salariu se vor adresa la E. V. Heller, Zagreb Jurjevska 31 A. 1—3

Avis.

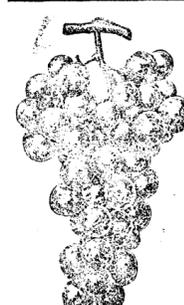
Am onoarea a aduce la cunoștința Onor. dame că am strămutat Magazinul cu Corsete din Budapesta la Brașov.

Comande pentru tot felul de corsete, legături de stomac se execută cu acurateță și prompt. De o cercetare numeroasă se roagă Fejér Iakabné Strada porții 36.

31—75

De închiriat. un atelier de lăcătuș cu toate untele și mașinile trebucioase.

A se întreba la d-na Maria E. Precup Brașov, Strada Castelului Nr 28 2—5

Aitoli de viie

soiu american neted și cu rădăcini diferite soiuri, garantând pentru veritabilitatea lor, furnizează în asortimentul cel mai bogat cunoscut și în creșterea firmă

»Kisküktőlő« menti első szőlőltvány telep Proprietar:

Frideric Caspari Mediaș. (Medgyes) com. Târnava-mare (N. Kük.-m.) Cereji preț curent ilustrat!

Acest preț curent cuprinde toate scrisorile de recunoștință scosite din diferite regiuni ale țării, în consecință înainte de a face comanda ori care proprietar de vie poate cere informații verbale sau în scris dela persoane cunoscute relativ la încrederea de care se bucură numita p'pinieră.

Antreprize de pompe funebre

E. TUTSEK.

Brașov, Strada Porții Nr. 3. vis-à-vis de băcănia Steaua Roșie.

Recomand Onor. public la cazuri de moarte stabilimentul meu cu toate cele necesare pentru înmormântări mai pompoase și mai simple cu prețuri ieftine.

Depou de cosciuge de metal ce se pot închid hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea proprie a cosciugelor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejar.

Depou de cununi pentru monumente și pantfici cu prețurile cele mai moderate.

Reprezentanță de monumente de marmură, cară funebre propriu cu 2 și cu 4 cai, precum și un car funebru vînat pentru copii, precum și cioclii.

Comande întregi se execută prompt și ieftin iau, asupra-mi și transporturi de morți înstrăinatate.

La cazuri de moarte a se adresa

Telefon interurban. 405.

E. Tutsek.

ANUNȚURI PRIMEȘTE ADMINISTRAȚIA:

»Gazeta Transilvaniei«

CU PREȚURILE CELE MAI MODERATE

O datorie patriotica a fiecarui cetatean este sa subscrie la al 4-lea împrumut de războiu.

Cea mai favorabila plasare a banilor în hârtii de stat!

Subscriind la al 4-lea împrumut de războiu fiecare îndeplinește un act de cinste, conștiință și de conservare de sine.

Cu amănunte servesc toate băncile.

Femei române!

Femei române!

Radicală revoluția în grijele casei!

Spăatul rufelor fără săpun, fără leșie!

Lemnele scumpe, cărbunii scumpi, săpunul esorbitant scump, timpul scump, adică totul, ce face cheltueli și osteneți cu spălatul rufelor, cruțați, chivernisiți cu: „Lavosin“.

„Lavosin“ul e cel mai recent, victorios, nevătmător preparat pentru spălatul rufelor. „Lavosinul“ e garantat liber de clor. Cu „Lavosin“ se spală rufele alb scipitor fără foc sau numai cu apă lină (adică dăta caldășoară, dară nici decum caldă), fără osteneală: cetiți și luați instrucțiunea!).

„Lavosinul“ cruță rufele (nu se mai rupe așa curând, că „Lavosinul“ nu conține clor, care, cum se știe, mănâncă, prăpădește rufele în scurt timp, făcându-le sdrănețe.

„Lavosinul“ desinfectează rufele și le dă și miros plăcut.

1 1/4 kigr. „Lavosin“ are puterea de spălat dela 3 kilograme de cel mai bun săpun (zis de simbur, nemțește kernseife).

1 dosă „Lavosin“ costă numai 1 cor. 85 fl. și ajunge pentru spălatul rufelor din 2 săptămâni dela 6 persoane!!!

La fiecare dosă se dă în limba română instrucțiune tipărită despre modul cum să înțrebuințăm „Lavosinul“.

„Lavosinul“ e eminent pentru oteluri, spitaturi, sanatorii, internate, asiluri de săraci, casărmi, mănăstiri, spălătorii, băi etc.

Cu „Lavosin“ se pot curăți și vase de lemn, podine, trepte (scări), ganguri etc.

Noua fabrică „Lavosin“ în Viena

Kuhner și filii

Singura vânzare pentru Transilvania:

Hermina Niemandz născ. de Benkner.

Brașov (Brassó) Târgul cailor Nr. 28.

(Pentru câteva comitate transilvănene încă libere primesc reprezentanți solvenți).

Cetiți și - Răspândiți Gazeta Transilvaniei.

1494/916 Nr. pret.

Publicațiune pentru vânzare de lemne.

Comuna Szeceșel vinde în licitațiune publică împreună cu oferte închise din pădurea proprie numită „Bărcul roșiu“ pe baza concesiunii d-lui ministrul r. ung. de agricultură Nrul: 129, 955/1913 I. A. 2. lemnul de stejar pe o estindere de 19,55 jug. cat. și anume 4435 bucăți trunchiuri de grosime 14-27 cm. 1580 bucăți de 28-57 cm. și 258 bucăți de 38-64 cm. măsurat la înălțimea umărului și estimat fără coajele circa 2126 m³ de lemn de lucru și 438 m³ lemn de foc.

Licitațiunea publică împreună cu oferte închise se va ținea în 21 Iunie 1916 la 10 oare a. m. în cancelaria comunală din Szeceșel.

Prețul strigărei e: 24 266 cor. 50 fl.

Vadiul ce e a se depune: 2437 cor.

Oferte ulterioare nu se vor lua în considerare.

La ofertele închise e a se acinde vadiul în numerar sau hârtii de valoare.

Condițiunile licitațiunei precum și a contractului de încheiat se pot vedea la primăria comunei Szeceșel precum și la curatoratul silvanal r. ung. cerc. al Szelistyei (Nagszeben. Só utca 7 szám.) în decursul oarelor de oficio.

E de observat, că pădurea respectivă, e situată pe șes lângă drumul de țară și în o depărtare numai de 5.2 cîm. de gara Orlátului și 6 cîm. de gara Szelistye.

Szelistye, 1916 Maiu 12.
2-3 Primprețor cercual Dragits.

Specialitate de apă minerală.

Isvorul MATILD din Bodok

este cel mai apreciat reprezentant al apelor minerale alcalice.

Apă minerală de primul rang

care amestecată cu vin este superioară celorlalte ape minerale.

Boutura de predilecție a cercurilor celor mai înalte sociale

care în urma conținutului și îngrijirii conștientoase și curate a izvorului, se preferă din partea medicilor apei minerale mondiale renumite Gieshübler.

Cel mai bun somn

contra falsificărilor a apei minerale MATILD este limpeză absolută până la cea din urmă picătură.

Depozit principal a apei MATILD în Brașov la firma E. O. & L. THEIL, Strada gării Nr. 25. Telefon 364 se capătă în cele mai multe prăvălii cu ape minerale și în restaurantele mai de frunte.

Cu toată stima

Administrația izvorului, Iosef György, Șepsibodok (Ardeal).

99-200.

a XXXII Loterie de binefaceri r. ung.

pentru seperi de binefaceri
Loteria conține 14885 câștiguri în suma totală de 475,000 Cor. cari se plătesc în bani gata

Câștigul principal 200,000 bani gata apoi

1 câștig principal de Cor. 30,000	10 Cost. cu Cor. 250 C. 2500
1 " " " " 20,000	20 " " 200 " 4000
1 " " " " 10,000	40 " " 150 " 6000
1 " " " " 5000	100 " " 100 " 10,000
5 " " a 100 Cor. 5000	200 " " 50 " 20,000
5 " " 500 " 2500	2500 " " 20 " 50,000
	1200 " " 10 " 12,000
	14885 Cost. cu C. 475000

Tragerea va urma în 15 Iunie 1916

Un los costa 4 Cor.

Losuri să capătă la direcția loterilor (vama principală) la direcția gen. a loterilor c. r. în Viena. S'afă la toate oficiile de poste, dasdăe. vămuri și sare, stațiunile de căi ferate, la trafici zarafii atât în ungaria cât și în austria.

5-5

Direcția loterilor reg. ung.

Pentru luarea în primire a unei cantine cu mare dezer de lângă o afacere mare, din România, aproape de granița Ungariei, se caută o persoană de naționalitate română.

Informațiuni se dau la administrația ziarului.

ABONAȚI GAZETA TRANSILVANIEI.

Noutate. --- Ciocoladă --- Noutate.

Aduc la cunoștința Oaor. publică că am deschis un magazin modern aranjat cu Ciocoladă, Bonboane și alte articole nouă în strada Vămel Nr. 35. Palatul Czel.

Rog sprijinul on. public. Kästenbaum Mór.

9-10

Recomandăm

cetitorilor noștri
Cafea: dela renumita noastră firmă din FIUME.

Aflând puțină Cafea, în decurs de 2 luni voi fi constrâns a sista expedițiunile.

Recomand a vă prevedea de timpuriu, căci sosște cu întârziere.

Cafea: Pe luna Maiu

Nr. 9 Cuba bună 1 kgr. 12-K
> 12 Cuba foarte fină 1 > 1250K
> 16 Cuba specialitate 1 > 13-K
> 106 Mixtură Victoria 1 > 13-K

1 kgr. Tea rusască 20 Kor. (între Cafea se poate trimite și 1/8 kgr. Tea). 5 kilograme se e-pedează franco și vămuit prin rambursă postală.

N.B. Ca să fiu cruțat de corespondență multă amintesc că alle mărfuri la nici un caz nu pot trimite; deci nici zahăr sau Franck etc. nu se afă.

În lipsă de Franck să se folosească Orz prăjit (Kneipp) căci e foarte corăspunzător.

Cu toată stima se roagă de sprijin:

F. A. Degan

comerciant de Cafea și Tea în 8-10 Fiume, (Postafiók 163).

Fontată 1823.

Fabrici de postav, stofe de modă și tricotaș.

Wilhelm Scherg & Cie.

produc din lână curată, de calitate prima clasă,

Stofe de modă pentru bărbați de tot felu și pentru

ori ce scop. Stofe pentru costume de dame de o culoare și cu desen. Stofe de

uniforme pentru ofțeri și amplateol. Loden impreg-

uabil pentru turiști. Postavuri pentru țărani și postavuri fine. Pieduri pentru

calătorie. Coperte de pat.

Cergă pentru trăsuri; pentru cai, Covoare și castorjachete.

Esclusiv numai fabricate din fabricile noastre în Brasov Dăste și Timișul de jos.

De multeori premiate cu cele mai mari prețuri.

Magazinul de vânzare: Brașov

Plafă Franz Josef. 25-26